

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.304/2015/8. szám

A Szegedi Ítéltábla az Imre Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Imre András ügyvéd) által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti lakos felperesnek - a Csösziné dr. Fellegi Katalin ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen társasági taggyűlési határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 6.P.20.235/2015/6. számú ítélete ellen az alperes részéről 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi az alperest, 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 15.000,- (Tizenötezer) forint másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes és **(tag 1 neve)** 2002. június 19-én alapították meg az alperest, melyet a **...-i** Törvényszék Cégbírósága Cg.(X) cégjegyzékszámom tart nyilván. A társaságban **(tag 1 neve)** 17.200.000,- forint (86%), a felperes 800.000,- forint (4%), **(tag 2 neve)** 1.000.000,- (5%), **(tag 3 neve)** 1.000.000,- forint (5%) névértékű törzsbetéthez igazodó üzletrésszel rendelkezik.

Az alperes ügyvezetője, **(ügyvezető neve)** 2014. október 20-án 2014. november 5-ére taggyűlést hívott össze a társaság **(település neve, utca, házsám)** alatti székhelyére. Napirendi pontként szerepelt - egyebek mellett - döntés a társaság 2013. évi V. tv. (Ptk.) rendelkezéseinek megfelelő továbbműködéséről, valamint a társasági szerződés 9.4. pontjának kiegészítéséről a Ptk. 3:19. § (2) bekezdésére figyelemmel és a társasági szerződés egységes szerkezetbe foglalása az új Ptk. rendelkezéseinek megfelelő szövegezéssel. A meghirdetett időpontban jelen volt **(tag 1 neve)** és képviselője, a felperes helyett **(képviselő 1 neve)** és **(képviselő 2 neve)** képviselők, **(tag 2 neve)** és **(tag 3 neve)** tagok helyett **(meghatalmazott neve)** meghatalmazott, az ügyvezető, valamint **(ügyvéd 1 neve)** ügyvéd, aki az alperes jogi képviselője, végül **(ügyvéd 2 neve)**. Az ügyvezető megállapította, hogy a taggyűlés határozatképes, mivel azon a törzstőke teljes egészében képviselve van, továbbá azt, hogy az összehívásra a törvényben foglalt feltételeknek megfelelően került sor. A taggyűlés 9/2014. (XI.05.) Tgy. számú határozatával döntött a társaság Ptk. szerinti továbbműködéséről, melyet a tagok 1920 igen és 80 nem szavazattal fogadtak el. Ezt követően 10/2014. (XI.05.) Tgy. szám alatt a társasági szerződés 9.4. pontját az alábbiak szerint egészítették ki: „a taggyűlési határozatok meghozatala során a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés a)-f) pontjában foglalt

esetekben az érintett tag is szavazhat". A taggyűlés ezt 1720 igen és 80 nem szavazattal, 200 tartózkodás mellett fogadta el. A felperes mindkét határozat ellen, nemmel szavazott.

A felperes keresetében elsődlegesen a taggyűlés 10/2014. (XI.05.) Tgy. számú határozatának hatályon kívül helyezését kérte, míg másodlagosan a létesítő okirat 9.4. pontjában foglalt, módosított rendelkezés érvénytelenségének megállapítását. Véleménye szerint a sérelmezett határozat a Ptk. 3:4. § (3) bekezdésébe ütközik. Ezen túl érvelt a Ptk. 3:19. § (2) bekezdésében foglaltakkal is, melyek együttes értelmezéséből az a következtetés vonható le, hogy ez utóbbi rendelkezésben rögzítettek imperatív jellegűek, adott jogi személy működését alapjaiban határozzák meg, így ettől eltérni nem lehet. Rámutatott arra is, hogy a Ptk. rendelkezéseitől való eltérés lehetőségét az alperes tulajdonosi struktúrájának, működésének és szervezetének jellemzői alapján lehet csak megállapítani. Ekörben utalt arra, **(tag 1 neve)** tag 86%-os részesedéssel rendelkezik, így a társasági szerződés sérelmezett módosításával olyan határozat meghozatalában is részt vehetne, amelyben ő a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés a)-f) pontjában rögzítettek szerint érintett. Mindez azt eredményezné, hogy a kisebbségben lévő tagok szavazata kiüresedne, ami jogaikat, érdekeiket nyilvánvalóan súlyosan sérti. Másodlagos kereseti kérelmét a Ctv. 70. § (1) bekezdésére alapította.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Véleménye szerint a Ptk. 3:19. § (2) bekezdése diszpozitív rendelkezés, ugyanakkor hangsúlyozta, a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés a)-f) pontjaiban foglaltak kizárását a tagok elhatározhatják, mivel az rajtuk kívül más nem érint és nem sérti a Ptk. 3:4. § (3) bekezdés b) pontja szerinti személyi kör érdekeit sem. A tagok rendelkezhetnek úgy a létesítő okiratban, hogy a döntéshozó szerv határozathozatala során a jogszabályokat nem alkalmazzák, hiszen a hozott határozatok bírósági felülvizsgálata kérhető, mely elegendő kontrollt jelent a kisebbség számára. Végül azzal érvelt, hogy a Ctv. 70. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek a felperes keresete nem felel meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a 2014. november 5-én megtartott taggyűlésen született 10/2014. (XI.05.) Tgy. számú határozatot hatályon kívül helyezte. Indokolásában mindenekelőtt azt állapította meg, hogy az alperes 9/2014. (XI.05.) Tgy. szám alatt az új Ptk. hatálya alá helyezkedett, ennél fogva a vitatott határozat e szerint bírálendő el.

A Ptk. 3:4. § (1)-(3) bekezdéseivel összefüggésben kifejtette, a jogalkotó háttérbe szorítja a szabályozás intézményei jellegét és a magánautonómia elsődlegességét biztosítja, ezáltal az alapítók, illetőleg a tagok saját céljainak és igényeiknek megfelelően alakíthatják ki a jogi személy viszonyait. Miután arra a következtetésre jutott, hogy a Ptk. 3:19. § (2) bekezdése nem kógens, vizsgálta, hogy a társasági szerződés módosítása a tagok kisebbségének nyilvánvaló jogsérelmével jár-e. Ekörben megállapította, hogy a felperes a tagok belső viszonyában kisebbségben van, ami indokolja a Ptk. 3:19. § (2) bekezdésében írt rendelkezések alkalmazását, hiszen ezek mellőzése esetén a 86%-os részesedéssel rendelkező **(tag 1 neve)** akár magát kötelezettség, illetőleg felelősség alól teljesen mentesítő határozatokat is hozhat, magát előnyben részesítheti. Kifejtette, a jogi norma leíró jellegéből és korlátozó tartalmából annak kisebbségvédelmi funkciójára is következtetni lehet, mely jelen esetben szükséges is az alperes belső tulajdonosi viszonyainak ismeretében. Ehhez képest tehát a korlátozó normákat mellőzni rendelt taggyűlési határozat a Ptk. 3:4. § (3) bekezdés b) pontjának második fordulatába ütközik, jogszabályt sért, így azt a Ptk. 3:37. § (1) bekezdése szerint hatályon kívül helyezte.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést elsődlegesen annak megváltoztatása és a kereset elutasítása, másodlagosan hatályon kívül helyezése érdekében. Fenntartva az elsőfokú eljárás során kifejtett álláspontját hangsúlyozta, az elsőfokú bíróság ítéletével eltért az általánosan elfogadott országos gyakorlattól, ennek indokát azonban döntésében nem adta. Továbbra is állította, a Ptk.

3:19. § (2) bekezdése diszpozitív, annak ellenére, hogy (3) bekezdése kétségkívül megteremtette a kógenciát, ami azonban a (2) bekezdésre nem alkalmazható. Kiemelte, a hivatkozott jogszabály alkalmazásához önmagában nem elegendő annak elvi lehetősége, hogy a törvényitől eltérő szabályozás alkalmas lehet a kisebbség érdekeinek sérelmére, ha a védelem egyéb garanciális szabállyal biztosítható.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Továbbra is fenntartotta jogi álláspontját, egyben részletesen reflektált az alperes által hivatkozott országos gyakorlatra.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az eljárás során lényegi szerepet kapott annak megítélése, hogy a határozat alapját képező jogszabályi rendelkezés, a Ptk. 3:19. § (2) bekezdése mennyiben kógens vagy diszpozitív.

A társasági jogi szabályozás funkciójával kapcsolatban érvényesülő lehetséges megközelítéseknek megfelelően a szabályozás módszere is különbözőképpen alakulhat. Az eltérések alapvetően azon alapulnak, hogy a jogi szabályozás miként tekint a szabályozás tárgyára, és ennek megfelelően milyen mozgásteret kíván engedni a társasági viszonyokban résztvevő személyek akarata érvényesülésének. A társaságok intézményes szemléletének az eltérést nem engedő és lehetőleg minden részletre kiterjedő, kötelező normákkal szabályozó megközelítés felel meg, míg a társaságokat alapvetően szerződéses viszonyként felfogó szemlélet - a garanciális jellegű, a kívülállók vagy nem kellő alku erővel rendelkező felek érdekeit védő szabályoktól eltekintve - eltérést engedő, orientáló szabályozást indokolhat. E kétféle szabályozási módszernek megfelelő normákat szokás a kógens és diszpozitív normák kettősségével jellemezni (Kisfaludy András: Társasági jog, Budapest, 2007. 65. oldal).

A diszpozitivitás azonban nem jelenti azt, hogy a tagok a társasági szerződésben a társasági jog általános rendeltetésével vagy az adott társasági formára vonatkozó szabályozás céljával ellentétesen, korlátok nélkül rendelkezhetnek. A garanciális funkció csak úgy érvényesülhet, ha a bírói gyakorlat nem ad teret olyan társasági szerződési rendelkezéseknek, melyek a kógens társasági jogi szabályozás betűjével ugyan nem ellentétesek, de mégis e szabályozás alapvető céljait ássák alá, a társasági jog alapértékeit kérdőjelezzik meg. Ezt az elvet kell követni a határozatképesség sajátos számítási módjának törvényi előírása kapcsán is. Mind a 2006. évi IV. tv. (Gt.) 20. § (5) bekezdése, mind a 2013. évi V. tv. (Ptk.) 3:19. § (2) bekezdése - azon túl, hogy az utóbbi a Gt. rendelkezéseit csak tovább pontosította - olyan garanciális szabály, melynek célja, hogy kiküszöbölje a döntéshozatalból az érdekkonfliktusból adódó torzító hatásokat. A Ptk. diszpozitivitása nem írja felül a jogvédelmi, garanciális jellegű szabályokat, következésképpen az attól való társasági szerződésbeli eltérés nincs összhangban az elfogadott társasági jogelvekkel. A felsorolt tényállások olyanok, amelyek mellett személyes érdekelttség miatt nem várható az, hogy a tag kizárólag a jogi személy érdekei alapján alakítsa ki döntését, ezért a szavazásban való részvétele torzítaná a szavazás eredményét, az ilyen szavazatok nem lennének alkalmasak a jogi személy akaratának megjelenítésére (A Ptk. magyarázatokkal, szerkesztő: dr. Vékás Lajos, Budapest, 2013. 95. oldal). A Ptk. magyarázatából is egyértelműen az tűnik ki tehát, hogy a diszpozitivitás lehetősége bizonyos korlátok között érvényesül, a 3:19. § (2) bekezdése éppen olyan kikötés, mely az egyébként szavazásra jogosult személyt kizárja a szavazati jog gyakorlásából, ezáltal nincs lehetőség a törvényi rendelkezésektől eltérő társasági szerződési szabályozásra. A Gt. 20. § (5) bekezdésében és a Ptk. 3:19. § (2) bekezdésében rögzítettek olyan szabályok, amelyek feltétlen érvényre juttatása jogvédelmi és garanciális okokból elengedhetetlen. Egyébként a Ptk. 3:4. § (3) bekezdés b) pontja egyedi tilalom nélkül is tiltottá teszi a tagok kisebbségének jogait nyilvánvalóan sértő, a jogszabály rendelkezésétől eltérő szabályozás lehetőségét. Elvileg ugyan a kisebbség részese

az eltérés lehetőségét magában hordozó megállapodásnak, éppen kisebbségi státusza miatt azonban a jogi személy megalapítását követően nincs abban a helyzetben, hogy saját érdekeit hatékonyan kikényszerítse. Ezért indokolt, hogy a kisebbség védelmére szolgáló jogszabályi rendelkezésektől ne lehessen érvényesen eltérni. Ezt a jogi normát követte a Gt. 20. § (5) bekezdése is, melyet a Ptk. 3:4. § (3) bekezdés b) pontja kifejezetten, normaszöveggel nevesített.

Az alperes cégjegyzéki adataiból megállapíthatóan **(tag 1 neve)** 86%-os részesedése - a módosított társasági szerződés rendelkezéseivel - olyan lehetőséget biztosít számára a határozathozatal során, mely szinte kizárja a további 3 tag döntés-befolyásolási lehetőségét a társaság működése körében, így akár visszaélésekre is módot adhat. Mindezekre figyelemmel az alperes sérelmezett határozata jogszabályba ütközik, ezért helytállóan döntött az elsőfokú bíróság annak hatályon kívül helyezéséről.

Az alperes védekezésében hivatkozott, a civilisztikai kollégium ülése kapcsán kialakított álláspont nem minősül a jogszabály hivatalos értelmezésének, az csupán ajánlásul szolgál a jogalkalmazás során, következésképpen az abban kifejtett jogelvek nem kötik maradéktalanul a bíróságokat. Evonatkozásban szükségtelen volt az elsőfokú bíróságnak részletes indokolást adnia, az adott ügyben álláspontját jogszabályra hivatkozással kellőképpen kifejtette, melynek tartalmával az ítéletábra egyetért.

Mivel a felperes elsődleges kereseti kérelme alaposnak bizonyult, az ítéletábra érdemben nem vizsgálta a létesítő okirat módosítása érvénytelenségét.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján köteles a felperes másodfokú eljárásban felmerült, jogi képviselővel összefüggő költségének viselésére, melyet az ítéletábra a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése, valamint (5) és (6) bekezdése alapján a kifejtett munkával arányosan, mérlegeléssel állapított meg.

S z e g e d , 2015. év november hó 20. napján.

Dr. Kiss Gabriella s.k.. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.. Bálint Attila s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró